

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Sylvy Šiškeové, v právní věci žalobce: **Svaz chovatelů českého teplokrevníka z.s.**, se sídlem U Hřebčince 479, Písek, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra zemědělství ze dne 22. 2. 2018, č. j. 7855/2018-MZE-12141, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2020, č. j. 10 A 52/2018 – 36,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2020, č. j. 10 A 52/2018 – 36, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 2. 2018, č. j. 7855/2018-MZE-12141, zamítl ministr zemědělství žalobcův rozklad proti rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 11. 2017, reg. č. ž. 3071/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3072/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3073/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3074/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3075/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3078/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3079/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3080/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3081/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3083/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3084/2017-17210Sý, reg. č. ž. 3085/2017-17210Sý a reg. č. ž. 3437/2017-17210Sý, jimiž žalovaný rozhodl o nepřiznání dotace v rámci dotačních programů 2.A (Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat) a 9.A (Speciální poradenství) obsažených v Zásadách, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2017 na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství (dále jen „Zásady“).

[2] Důvodem neposkytnutí dotace bylo podání žádostí osobou, která nebyla oprávněna za žalobce jednat, což představuje neodstranitelnou vadu řízení.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí ministra zemědělství bránil žalobou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji shledal důvodnou a jak shora specifikované rozhodnutí ministra zemědělství, tak jemu předcházející prvostupňová rozhodnutí zrušil.

[4] Městský soud uvedl, že ačkoliv je v části A bodu 3 písm. k) Zásad uvedeno, že „na podávání a vyřizování žádostí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení,“ mezi žadatelem a poskytovatelem dotace vzniká veřejnoprávní vztah, na který dopadají základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Při vyřizování žádostí o dotace tak byl správní orgán vázán mimo jiné zásadou součinnosti s dotčenými osobami.

[5] V posuzované věci podal žádosti o dotace jménem žalobce pan K. R., který vystupoval jako místopředseda předsednictva žalobce. Svě oprávnění jednat jménem žalobce doložil čestným prohlášením a výpisem ze spolkového rejstříku. Dne 2. 8. 2017 se z iniciativy žalovaného konalo jednání se zástupci žalobce, na němž byl K. R. pověřen k provedení nezbytných kroků za účelem volby nových orgánů spolku (žalobce). Přípisem ze dne 11. 10. 2017 vyzval žalovaný žalobce k doplnění žádostí o několik dokumentů, mimo jiné o aktuální originál výpisu ze spolkového rejstříku a o ověřené kopie dokladů vztahujících se k soudním řízením týkajícím se žalobcových vnitřních poměrů. Na tuto výzvu obdržel žalovaný dvě odpovědi - jednu podepsanou K. R., jakožto žalobcovým místopředsedou, druhou podepsanou JUDr. Ing. J. S., CSc., jakožto žalobcovým předsedou. Obě podání obsahovala požadované dokumenty spolu s vysvětlením, oč se jedná v jednotlivých soudních řízeních, a že tato řízení dosud nebyla pravomocně skončena. Žalovaný následně rozhodl o neposkytnutí dotací.

[6] Městský soud shrnul, že v posuzované věci je sporná otázka, zda byly žádosti o poskytnutí dotace podepsány oprávněnou osobou, a pokud to nebylo možné jednoznačně určit, zda žalovaný postupoval při odstraňování vzniklých nejasností v souladu se zákonem. K tomu uvedl, že pro údaje zapisované do veřejných rejstříků, mezi něž se řadí i spolkový rejstřík, platí principy formální a materiální publicity. Zápis členů orgánu spolku ve veřejném rejstříku má však pouze deklaratorní povahu a dle § 8 odst. 3 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů (dále jen „zákon o veřejných rejstřících“) platí, že „[t]řetí osoby se mohou vždy dovolat nezveřejněných údajů a obsahu listin, neodnímá-li jim skutečnost nezveřejnění účinnost.“ Pokud by tedy údaje o členech statutárního orgánu zapsané ve spolkovém rejstříku neodpovídaly skutečnosti, nemusel by z nich žalovaný vycházet.

[7] V letech 2016 a 2017 docházelo v rámci žalobce ke sporu mezi dvěma členskými skupinami, jejichž představiteli byl K. R. na straně jedné a JUDr. Ing. J. S., CSc., na straně druhé. Z obsahu správního spisu nicméně nevyplývá, že by bylo zpochybněno oprávnění K. R., jakožto zapsaného místopředsedy předsednictva, zastupovat žalobce navenek. Městský soud naopak nabyl přesvědčení, že oba názorové proudy se k podané žádosti přihlásily a doložily žalovanému požadované listiny. Dotčená podání se lišila zejména v tom, na jaký účet měly být dotace vyplaceny; tato otázka však nikterak nesouvisí s oprávněním K. R. podat žádosti za žalobce.

[8] Avšak ani pokud by o tomto oprávnění existovaly pochybnosti, nebylo by možné považovat postup žalovaného za zákonný, neboť žalobce se svými pochybnostmi řádně neseznámil a nedal mu příležitost, aby předložil důkazy dokládající, že žádosti byly podány oprávněnou osobou. Z výzvy žalovaného vůbec nevyplývá, že považoval žádosti za podané neoprávněnou osobou a tyto pochybnosti nebylo možné dovodit ani z jiných okolností. To tím spíše, že k žádostem se přihlásily obě znesvářené frakce. V případě hrozby natolik závažných následků, jako je zamítnutí žádostí o poskytnutí dotace, je třeba dle mínění městského soudu trvat na tom, aby poskytovatel dotace svůj požadavek na doplnění anebo odstranění vad

žádostí formuloval srozumitelně a jednoznačně. Pakliže tak neučinil, nemohl následně žádosti z tohoto důvodu zamítnout.

[9] Pro úplnost soud dodal, že žalobci nelze klást k tíži nepředložení zápisu z konference konané dne 29. 6. 2016, na níž měl být K. R. opětovně zvolen do funkce místopředsedy předsednictva. Z výzvy žalovaného totiž vůbec nebylo možné dovodit, že žalovaný K. R. za místopředsedu předsednictva nepovažoval.

II. Obsah kasační stížnosti

[10] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Stěžovatel uvedl, že žádosti o poskytnutí dotace byly podány K. R., který deklaroval, že vykonává funkci místopředsedy žalobce. Stěžovatel však na základě podkladů předaných žalobcem dospěl k závěru, že tento údaj neodpovídá skutečnosti a K. R. nebyl oprávněn za žalobce jednat.

[12] Stěžovatel nesouhlasí s tvrzením městského soudu, že žalobci nebyly známy jeho pochybnosti ohledně oprávněnosti dotčených osob jednat jménem žalobce. Pochybnosti o jednatelském oprávnění těchto osob vznikly v důsledku eskalace vnitřních sporů v rámci vedení žalobce, které vedly k tomu, že stěžovateli byly z několika stran předkládány různorodé informace a došlo k znepráhlednění situace. Ze strany žalobce byly stěžovateli předávány informace o nově zvoleném předsednictvu, „násilném převzetí svazu“, podaných trestních oznámeních, soudních sporech, či zamezení přístupu nově zvolenému předsednictvu k peněžním prostředkům žalobce.

[13] Tato situace přitom neměla dopady pouze do dotační problematiky, ale též do další agendy související s činností žalobce, který je uznaným sdružením pro šlechtění plemene koní český teplokrevník a plní některé úkoly ve veřejném zájmu. Z tohoto důvodu bylo svoláno jednání konané dne 2. 8. 2017 (nikoliv tedy v návaznosti na žádosti o poskytnutí dotace, jak dovodil městský soud), jehož cílem bylo narovnáání sporů v orgánech žalobce. Vzhledem k tomu, že však ani toto jednání nevedlo k nápravě situace, považoval stěžovatel za nezbytné prověřit jednatelská oprávnění osob, které vystupovaly jménem žalobce, jakož i přístup těchto osob k bankovním účtům. Jen tak bylo možné získat přiměřenou míru jistoty, že dojde k účelnému využití případně poskytnutých veřejných prostředků.

[14] Za účelem zjištění skutečného stavu věci vydal stěžovatel výzvu ze dne 11. 10. 2017, č. j. 60385/2017-MZE, na kterou zareagovaly obě znesvářené frakce v rámci vedení žalobce a dodaly stěžovateli duplicitně další podklady. Vzhledem k tomu, jaké dokumenty stěžovatel požadoval, muselo být všem dotčeným osobám zřejmé, že účelem výzvy je zjistit, kdo je oprávněn žalobce zastupovat. Stěžovatel dodává, že K. R. byl sice na konferenci konané dne 29. 6. 2016 opětovně zvolen do funkce místopředsedy předsednictva, právě tato skutečnost byla nicméně předmětem soudních sporů.

[15] Stěžovatel nepopírá, že obě znesvářené strany se k žádostem o dotace hlásily. I za situace, kdy bylo zřejmé, jaké pochybnosti na straně stěžovatele vznikly, však obě frakce setrvale popíraly oprávnění druhé strany jednat jménem žalobce.

[16] Dále se stěžovatel vyjádřil k tvrzení, že případné překročení jednatelského oprávnění K. R. bylo (nebo mohlo být) zhojeno tzv. dodatečným souhlasem podle § 440 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. K tomu uvedl, že dodatečný souhlas by musel být dán JUDr. Ing. J. S.,

jakožto jediným představitelem žalobce od 31. 5. 2017 (zapsáno do spolkového rejstříku dne 22. 11. 2017). Z žádného dokumentu ani jednání však stěžovatel nemohl takový souhlas dovodit. Naopak, z veškerých podání JUDr. Ing. S. (zejména z jeho dopisů ze dne 24. 10. 2017 a notářského zápisu ze dne 16. 11. 2016, č. j. NZ 245/2016, N 233/2016) vyplývá jeho snaha zamezit „svévolnému“ výkonu jednatelských oprávnění K. R., jakož i zpochybnit údaje uvedené v žádostech o dotaci podepsaných K. R..

[17] Stěžovatel tak nesouhlasí se závěrem městského soudu, že žalobci nebylo zřejmé, jaké pochybnosti ohledně podaných žádostí na straně stěžovatele vznikly. I kdyby však připustil, že v I. stupni správního řízení došlo k porušení poučovací povinnosti, nemůže to mít vliv na zákonost napadeného rozhodnutí o rozkladu. Důvody, pro které nebyla dotace poskytnuta, byly zřetelně vyjeveny v prvostupňových rozhodnutích a žalobce proti nim mohl brojit v rozkladu, což však neučinil. Rovněž mohl předložit městským soudem odkazovaný zápis z konference konané dne 29. 6. 2016, na níž měl být K. R. opětovně zvolen do funkce místopředsedy.

[18] Jak je uvedeno již v napadeném rozhodnutí, zápis ve spolkovém rejstříku má toliko deklaratorní povahu, rozhodující je tedy stav faktický. Pokud funkce K. R. jako místopředsedy vznikla dne 13. 4. 2012, přičemž měla trvat čtyři roky a ze spolkového rejstříku (ani žádné jiné skutečnosti) nevyplýval údaj o znovuzvolení, musel stěžovatel nutně dojít k závěru, že funkce K. R. zanikla uplynutím jeho funkčního období.

[19] Zápis z konference konané dne 29. 6. 2016 žalobce předložil až v řízení před městským soudem. Přesto však stěžovatel upozorňoval na skutečnost, že údajné znovuzvolení K. R. se nikterak nepromítlo do údajů zapsaných ve spolkovém rejstříku. S tím koreluje i další žalobcův postup, konkrétně série dalších konferencí s programem volby nových orgánů, z nichž až výsledky konference konané dne 31. 5. 2017 se projevíly změnou zápisu ve spolkovém rejstříku – zvolením JUDr. Ing. J. S., CSc., předsedou, s nímž stěžovatel v dalším řízení jednal jako s osobou oprávněnou jednat za žalobce. Pro doplnění stěžovatel uvádí, že již v řízení před městským soudem poukazoval ohledně konference ze dne 29. 6. 2016 na skutečnost, že v této věci bylo vedeno řízení před Krajským soudem v Českých Budějovicích. V současné době je zmiňované řízení již pravomocně skončené (usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 5. 2019, č. j. 13 Cm 168/2017 – 148, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 2. 2020, č. j. 6 Cmo 338/2019 – 175) a to s tím výsledkem, že rozhodnutí přijatá na zmiňované konferenci byla prohlášena za neplatná.

[20] Stěžovatel shrnul, že v době rozhodování neměl žádným způsobem doloženo oprávnění K. R. jednat jménem žalobce. Závěr stěžovatele o nedostatku oprávnění K. R. byl přitom, jak plyne z výše uvedeného, zcela správný.

III. Vyjádření žalobce

[21] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovateli nepřísluší hodnotit situaci uvnitř žalobce a platí pro něj princip oficiality a publicity v rejstříkovém řízení. Pro stěžovatele měl být směrodatný jednoznačně vyjádřený souhlas obou „znesvářených“ stran uvnitř vedení žalobce vyjádřený na jednání konaném dne 2. 8. 2017. Na tomto jednání se JUDr. Ing. J. S., CSc., jakožto jediný představitel žalobce od 31. 5. 2017, výslovně přihlásil k žádosti o dotace. Údajné snahy předsedy předsednictva zamezit svévolnému výkonu jednatelských oprávnění místopředsedy předsednictva K. R. se nikterak netýkaly žádostí o dotace.

[22] Žalobce má dále za to, že i stěžovatel si počínal tak, jako by K. R. považoval za osobu oprávněnou jednat za žalobce, neboť jej pověřil realizací opatření dohodnutých na jednání dne 2. 8. 2017. Nelze tedy souhlasit s tvrzením stěžovatele, že žalobce si musel být vědom vad žádosti o dotace.

[23] Za nepravdivé označil žalobce tvrzení stěžovatele, že znovuzvolení K. R. místopředsedou se nijak nepromítlo do spolkového rejstříku, neboť K. R. figuruje ve spolkovém rejstříku jako místopředseda i k datu 25. 4. 2018, což žalobce doložil výpisem ze spolkového rejstříku k uvedenému datu.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[24] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval splnění podmínek řízení, přičemž shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, současně zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by byl nucen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[25] Kasační stížnost je důvodná.

[26] Jak již zdůraznil v napadeném rozsudku městský soud, v posuzované věci je sporná otázka, zda mohl stěžovatel učinit závěr, že žádosti o dotace byly podány neoprávněnou osobou.

[27] Ze správního spisu v této souvislosti vyplývají následující skutečnosti. Žalobce podal u stěžovatele v průběhu roku 2017 celkem 13 žádostí o dotace, z nichž všechny byly opatřeny otiskem razítka žalobce a podpisem K. R., u jehož jména byla uvedena funkce „místopředseda“. Ke každé žádosti bylo mimo jiné přiloženo čestné prohlášení K. R. o pravdivosti všech poskytnutých údajů a výpis ze spolkového rejstříku, v němž byl jako místopředseda představenstva (jedná se pravděpodobně o chybu, dle stanov žalobce je jeho kolektivní statutární orgán nazýván předsednictvem) uveden K. R., s datem vzniku funkce 13. 4. 2012. V oddílu způsob jednání spolku pak bylo uvedeno, že *„jménem předsednictva jedná a podepisuje předseda nebo místopředseda nebo pověřený člen předsednictva.“*

[28] Ve správním spise je založeno rovněž usnesení přijaté na jednání konaném dne 2. 8. 2017 mezi předsednictvem žalobce a zástupcem Ministerstva zemědělství Ing. J. Š.. Během tohoto jednání byl K. R. pověřen provedením následujícího: *„a) svolání členských schůzí spolku, na jejichž programu bude výhradně a pouze volba delegátů pro Konferenci za účelem volby všech orgánů spolku; b) svolání Konference spolku složené z takto zvolených delegátů, na jejímž programu bude výhradně a pouze volba všech orgánů spolku.“*

[29] Dne 11. 10. 2017 vydal stěžovatel výzvu k doplnění žádostí o několik dokumentů, konkrétně o aktuální originál nebo ověřenou kopii výpisu ze spolkového rejstříku, úředně ověřenou kopii notářského zápisu ze dne 16. 11. 2016, potvrzení banky ohledně dispozičního oprávnění k účtu uvedeného v žádostech o dotace a dále přesně specifikované podklady k soudním sporům týkajícím se vnitřních poměrů žalobce. Na výzvu stěžovatele reagoval jak K. R. (vystupující jako místopředseda spolku), tak JUDr. Ing. J. S., CSc. (vystupující jako předseda spolku). K oběma odpovědím byly připojeny přílohy požadované stěžovatelem, jakož i některé další dokumenty. Pro posuzovanou věc jsou přitom stěžejní následující listiny:

- a) usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 14 Cmo 491/2016, z něhož vyplývá, že K. R. inicioval u Krajského soudu v Českých Budějovicích změnu některých

- údajů ve spolkovém rejstříku (včetně změny způsobu jednání žalobce), proti čemuž žalobce (prostřednictvím jiného pověřeného člena předsednictva) brojil odvoláním;
- b) usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 3. 2017, č. j. 13Cm 13/2017 – 190, jímž se určuje, že rozhodnutí přijatá na členské schůzi žalobce konané dne 20. 4. 2016 jsou neplatná;
 - c) usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 4. 2017, z něhož vyplývá, že u téhož soudu toho času probíhalo řízení o určení neplatnosti rozhodnutí přijatých na konferenci žalobce dne 29. 6. 2016 (mimo jiné byla zpochybněna volba K. R. místopředsedou předsednictva žalobce);
 - d) žaloby vztahující se k soudním řízením ad b) a c);
 - e) žaloba ze dne 6. 2. 2017 na určení neplatnosti rozhodnutí přijatých na členské schůzi konané dne 7. 12. 2016;
 - f) rozhodnutí rozhodčí komise žalobce ze dne 14. 12. 2016 o neplatnosti schůze všech orgánů žalobce ze dne 7. 12. 2016;
 - g) zápis z konference žalobce konané dne 31. 5. 2017;
 - h) žaloba ze dne 30. 8. 2017 na určení neplatnosti rozhodnutí přijatých na konferenci konané dne 31. 5. 2017;
 - i) zápis ze zasedání předsednictva žalobce ze dne 4. 8. 2016;
 - j) notářský zápis ze zasedání předsednictva spolku konaného dne 16. 11. 2016;
 - k) dopis Československé obchodní banky, a.s., ze dne 9. 2. 2017, z něhož vyplývá, že část předsednictva se neúspěšně domáhala zrušení podpisových vzorů k bankovním účtům pro K. R.;
 - l) usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. L 1850/RD60/KSCB, jímž byl zamítnut žalobcem navrhovaný zápis změn do spolkového rejstříku;
 - m) sdělení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, z něhož vyplývá, že byly zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu dotačního podvodu;
 - n) sdělení JUDr. Ing. J. S., CSc. nazvané jako „*Už víme proč*“, v němž obvinil některé členy předsednictva žalobce ze zneužití prostředků poskytnutých z dotačních fondů.

[30] Je tedy patrné, že ve správním spise je založeno množství podkladů dokumentujících nepřehlednou situaci v orgánech žalobce. Ze shora vyjmenovaných listin především vyplynulo, že minimálně od roku 2016 probíhal mezi dvěma členskými skupinami uvnitř žalobce spor ohledně toho, které osoby jsou oprávněny žalobce zastupovat (jednat jeho jménem), disponovat jeho finančními prostředky či mít přístup k jeho dokumentaci. Táhlý konflikt, v němž na straně jedné figuroval mimo jiné K. R. a na straně druhé JUDr. Ing. J. S., CSc., pak vyústil v řadu soukromoprávních sporů.

[31] Nepřehlednou situaci v orgánech žalobce dokreslují i další písemnosti založené ve spise, z nichž lze zmínit dopis paní V. B. (členky předsednictva žalobce) ze dne 19. 9. 2017 adresovaný ministru zemědělství, dopis Ing. L. K. ze dne 11. 9. 2017 adresovaný Ing. J. Š., dopis JUDr. Ing. J. S., CSc., ze dne 24. 10. 2017, či dopis Československé obchodní banky, a.s., ze dne 24. 5. 2017, v němž se podává, že dotčená banka nevyhoví žádným návrhům na změny v přístupech k účtům, dokud jí žalobce nedoloží pravomocná rozhodnutí soudu ve věci určení, kdo je za něj oprávněn jednat.

[32] Nejvyšší správní soud nemá pochybnosti o tom, že stěžovateli byly již v době podání žádostí o dotace z jeho úřední činnosti známy nesnáze, s nimiž se vedení žalobce potýkalo. Tomu nasvědčuje i ve spise založená korespondence ministra zemědělství se žalobcem, jakož i některé další zmínky ve správním spise (např. poznámka v zápisu z oblastní schůze ze dne 18. 2. 2017

ohledně pozastavení plateb z Ministerstva zemědělství). V neposlední řadě tomuto závěru nasvědčuje i svolání schůze předsednictva žalobce se zástupci stěžovatele na den 2. 8. 2017, jehož cílem bylo narovnáni situace v orgánech žalobce. Na straně stěžovatele tedy vznikly zcela důvodné pochybnosti ohledně toho, zda je K. R. osobou oprávněnou zastupovat žalobce navenek. Na tom nic nemění skutečnost, že K. R. toho času figuroval ve spolkovém rejstříku jako místopředseda žalobce. Jak správně dovodil v bodech 27 a 28 napadeného rozsudku městský soud, zápis členů orgánů spolku do veřejného rejstříku má toliko deklaratorní charakter, a pokud byly stěžovateli známy skutečnosti nasvědčující neaktuálnosti údajů uvedených ve spolkovém rejstříku, nebyl jimi vázán.

[33] Za daných okolností se jeví jako zcela racionální postup stěžovatele spočívající ve vydání výzvy ze dne 11. 10. 2017 k doložení dalších podkladů. Ani žalobcem zasláné listiny nicméně pochybnosti o jednatelském oprávnění K. R. neodstranily, ale naopak je spíše umocnily.

[34] Městský soud v napadeném rozsudku sice poukázal na shora popsané spory mezi dvěma znesvářenými členskými skupinami v orgánech žalobce, dospěl však k závěru, že tyto okolnosti ještě nevedly k pochybnostem o tom, zda byly žádosti o dotace podány osobou oprávněnou zastupovat žalobce (viz bod 30 rozsudku). Toto tvrzení je však v příkrém rozporu s obsahem správního spisu. Podklady shromážděné stěžovatelem vypovídají o vyhocené situaci v orgánech žalobce, která vedla k tomu, že v zásadě veškeré výsledky členských schůzí, týkajících se podstatných otázek chodu spolku (především pak volby jeho statutárního orgánu), byly zpochybněny a podrobeny soudnímu přezkumu. Vzhledem k tomu, že toho času neexistovala pravomocná rozhodnutí soudů v těchto sporech, jeví se jako takřka nemožné, aby stěžovatel postavil najisto, která z dotčených fyzických osob byla oprávněna žalobce zastupovat. Nelze se přitom ztotožnit s tvrzením městského soudu, že nebylo zpochybněno oprávnění K. R. jednat za žalobce navenek. Je sice pravdou, že ani JUDr. Ing. J. S., CSc., ani jiný člen žalobce nikdy výslovně nebrojili proti samotnému aktu podání žádostí o dotace K. R.. Pochybnosti o oprávnění K. R. zastupovat žalobce navenek však pramenily z poměrů panujících v orgánech žalobce, který je ve správním spise náležitě zdokumentován. Z rekapitulace příloh odpovědí na výzvu stěžovatele ze dne 11. 10. 2017 provedené v bodě 28 tohoto rozsudku je nepochybné, že jádrem sporu mezi dvěma znesvářenými členskými skupinami uvnitř žalobce byla právě otázka, kdo je členem předsednictva a dalších orgánů žalobce, a které osoby jsou tedy oprávněny žalobce zastupovat. Žalobce vedl v rozhodné době množství sporů o určení neplatnosti členských schůzí, na nichž došlo k volbě orgánů žalobce (mimo jiné se jednalo také o volbu K. R. místopředsedou na schůzi konané dne 29. 6. 2016), pročež pochybnosti o tom, která z fyzických osob je oprávněna žalobce zastupovat, nepochybně přetrvávaly.

[35] Ostatně i ze správního spisu je zjevné, že právo jednat jménem žalobce si nárokovalo více osob. To lze demonstrovat právě na skutečnosti, že na výzvu stěžovatele ze dne 11. 10. 2017 odpověděl jak K. R. (jakožto místopředseda žalobce), tak JUDr. Ing. J. S., CSc. (jakožto předseda žalobce). Přitom se nedá říci, že by dotčené osoby uplatňovaly u stěžovatele zcela totožné zájmy. Ačkoliv totiž JUDr. S. nepochybně oprávnění K. R. podat žádosti o poskytnutí dotací, nabádal stěžovatele, aby finanční prostředky nepoukazoval na účet, k němuž svědčí dispoziční oprávnění K. R.. Na tomto místě Nejvyšší správní soud dodává, že vnímá zájem všech členů spolku (ať již členů statutárního či jiného orgánu, nebo dokonce řadových členů) na poskytnutí dotace. To však nic nemění na skutečnosti, že žadatel o dotaci je povinen splnit množství podmínek, přičemž přesná identifikace žadatele, včetně doložení jednatelského oprávnění člena statutárního orgánu, který právnickou osobu zastupuje, patří bezesporu k jedné z jeho esenciálních povinností. Pokud nemá poskytovatel dotace postaveno najisto, s kým jedná, potažmo zda fyzická osoba, s níž jedná, skutečně zastupuje zájmy žadatele o dotaci, nemůže ani bezpečně učinit závěr o tom, že budou veřejné prostředky použity k zamýšleným účelům. V posuzované věci se navíc kromě sporů

ohledně složení statutárního orgánu žalobce objevovaly též zprávy o údajném zneužití dříve poskytnutých finančních prostředků (viz zejména sdělení Policie ČR o zahájení úkonů trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu dotačního podvodu), pročež je zcela logické, že si stěžovatel počínal při posuzování žádostí žalobce obzvláště obezřetně.

[36] Městský soud stěžovateli dále vytkl, že z výzvy k doplnění podkladů ani z jiných okolností nevyplývaly stěžovatelovy pochybnosti o jednatelském oprávnění K. R. a stěžovatel tak žalobci znemožnil, aby spornou skutečnost prokázal. I tento závěr městského soudu je však chybný. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že byť stěžovatel své pochybnosti ve výzvě ze dne 11. 10. 2017 výslovně neformuloval, ze seznamu požadovaných listin je zcela zřejmé, jaké skutečnosti si mínil ověřit. Veškeré stěžovatelem požadované dokumenty (aktuální výpis ze spolkového rejstříku, notářský zápis ze zasedání představenstva spolku konaného dne 16. 11. 2016, rozhodnutí soudů ve věcech žalob na určení neplatnosti rozhodnutí přijatých na členských schůzích a další podklady) směřují k ověření toho, kdo je oprávněn za žalobce jednat, popřípadě kdo má přístup k finančním prostředkům žalobce (především vyžádané potvrzení banky o dispozičním oprávnění k účtu uvedeném v žádostech o dotace). Existence těchto pochybností byla navíc zřejmá i z jiných okolností. Poukázat lze kupříkladu na jednání konané dne 2. 8. 2017, na němž zástupce stěžovatele Ing. J. Š., ve snaze zklidnit situaci v orgánech žalobce, vedl členy představenstva k dohodě o uspořádání konference za účelem volby nového vedení. K realizaci dohodnutých kroků však nikdy nedošlo.

[37] V neposlední řadě lze přisvědčit stěžovateli, že důvody nevyhovění žádostem o poskytnutí dotací byly žalobci vyjeveny nejpozději v prvostupňových rozhodnutích. Ani v rozkladovém řízení nicméně neuplatnil žádné skutečnosti, které by závěry stěžovatele zvrátily.

[38] Pokud se jedná o zápis z konference žalobce konané dne 29. 6. 2016, považuje jej Nejvyšší správní soud za irrelevantní. Ačkoliv žalobce tvrdil, že na předmětné konferenci byl K. R. opětovně zvolen místopředsedou, ve správním spise je založeno usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 4. 2017, z něhož vyplývá, že tato volba byla rovněž zpochybněna a byla předmětem soudního přezkumu. Jak přitom uvádí stěžovatel, v současné době již soudy ve věci pravomocně rozhodly tak, že tato volba byla shledána neplatnou (usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 5. 2019, č. j. 13 Cm 168/2017 – 148, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 2. 2020, č. j. 6 Cmo 338/2019 – 175). Podstatná je však především ta skutečnost, že stěžovatel měl již v době rozhodování o žádostech o poskytnutí dotací povědomí o tom, že výsledky konference ze dne 29. 6. 2016 byly stejně jako mnoho jiných, napadeny u soudu, pročež ani zápis ze zmiňované konference nikterak neprokazoval oprávnění K. R. za žalobce jednat.

[39] Nejvyšší správní soud tedy shledal postup stěžovatele souladným se zákonem. Při posuzování jednatelského oprávnění K. R. vycházel ze skutečnosti, že podle spolkového rejstříku funkce K. R. jako místopředsedy vznikla dne 13. 4. 2012, přičemž dle stanov žalobce (založena na č. l. 87 – 91 správního spisu) je funkční období členů představenstva čtyřleté. Z tohoto důvodu dospěl stěžovatel k logickému závěru, že funkce K. R., jakožto místopředsedy, již v minulosti zanikla. Vzhledem k tomu, že z žádných získaných podkladů nevyplývalo platné znovuzvolení K. R., dospěl stěžovatel důvodně k závěru, že žádosti byly podány neoprávněnou osobou.

[40] Náležité ověření totožnosti žadatele o dotace, včetně jednatelských oprávnění osob zastupujících právnickou osobu, nelze považovat za pouhou formalitu. Při přerozdělování veřejných financí musí být zcela nepochybné, komu a na jaký účel jsou peněžní prostředky

poskytovány. Jen za takové situace je možné náležitě ověřit, zda má právě dotčený žadatel na dotaci nárok. Postavení poskytovatele dotace s sebou přináší odpovědnost za to, aby nebylo s veřejnými prostředky zacházeno lehkovážně a aby byly přiděleny skutečně jen těm subjektům, u nichž lze očekávat, že je účelně využijí.

[41] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel se v kasační stížnosti vymezil též vůči tvrzení žalobce, že jednání K. R. bylo zhojeno postupem podle § 440 občanského zákoníku, když jeho jednání dodatečně schválil předseda žalobce JUDr. Ing. J. S., CSc. (zapsáno do spolkového rejstříku dne 22. 11. 2017 zpětně ke dni 31. 5. 2017). Tuto námitku uplatnil žalobce již v žalobě, avšak městský soud se s ní v napadeném rozsudku nikterak nevyřadil. Proto se k ní na tomto místě nebude Nejvyšší správní soud vyjadřovat a ponechá na městském soudu, aby se opomenutou námitkou žalobce zabýval a posoudil, zda mohl za shora popsaných okolností vůbec postup dle § 440 občanského zákoníku přicházet v úvahu.

V. Závěr a náklady řízení.

[42] Vzhledem k tomu, že rozsudek městského soudu trpí nezákonností spočívající v nesprávném posouzení sporné právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu než jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s.). V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), přičemž rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu